

Sygn. akt **XI Ka 853/21**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2021 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Artur Achrymowicz

Protokolant Marta Kańska

przy udziale Prokuratora Moniki Popławskiej-Pietroniuk

po rozpoznaniu dnia 16 listopada 2021 roku

sprawy **A. K.**, córki Z. i M. zd. R., urodzonej (...) w P.

oskarżonego z art. 284 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 8 czerwca 2021 roku sygn. akt II K 1012/19

I Przyjmując, iż przedmiotem czynu była kwota 14.000 złotych, uzyskana ze sprzedaży pojazdu należącego do majątku wspólnego oskarżonej i pokrzywdzonego, a odpowiadająca jego udziałowi we wspólności ustawowej, uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 K.p.k. postępowanie umarza.

II Wydatkami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Artur Achrymowicz

UZASADNIENIE	
Sygnatura akt	XI Ka 853/21
Liczba załączników	1
1. CZEŚĆ WSTĘPNA	

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Puławach sygn. II K 1012/19 z dn. 8.6.2021 r.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

obrońca

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia	
na korzyść	w całości
1.3.2. Podniesione zarzuty	
1.	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia
2.	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych

1.4. Wnioski

#	Uchylenie	#	Zmiana
2. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
2.1.	Obrazy art. 4 i art. K.p.k. przez wadliwą ocenę dowodów i pominięcie okoliczności korzystnych dla oskarżonej	częściowo zasadny	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			

Jakkolwiek:

1) zarzut razi wręcz poziomem ogólnikowości;

2) powołanie w nim art. 7 K.p.k. jest nieporozumieniem w sytuacji, gdy Skarżący nie tylko nie wykazał, ale nawet nie wskazał jakie konkretnie spośród reguł określonych w art. 7 K.p.k. (praw logiki, zasad doświadczenia lub wiedzy) Sąd I instancji naruszył, a tym bardziej w jaki sposób, a w efekcie którym dowodom niesłusznie dał wiarę albo jej odmówił;

3) argumentacja uzasadnienia apelacji odnosząca się do oddalenia wniosku o przesłuchanie świadków jest bezprzedmiotowa, skoro zarzut tej kwestii, tj. obraży art. 170 § 1 K.p.k. nie obejmuje;

to sam zarzut jest o tyle trafny, że Sąd Rejonowy, choć prawidłowo ustalił związek małżeński oskarżonej i pokrzywdzonego, to co najmniej nie docenił jego prawnych konsekwencji i ich następstw w zakresie uprawnień do dysponowania majątkiem wspólnym.

Otóż w myśl art. 36 § 2. zd. 1 k.r.o. każdy z małżonków może samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym, zaś wyłączenia przewidziane

w art. 37 § 1 k.r.o. wspólnego autania dotyczą. Nawet formalny sprzeciw (co w sprawie niniejszej nie miało miejsca) nie czyniłby dokonanego przez oskarżoną rozporządzenia bezprawnym, a jedynie (o ile zaistniałaby przesłanka z art. 36¹ § 2. k.r.o.) mógłby wywierać skutki w stosunku do nabywcy.

Możliwość wystąpienia różnic zdań, czy wręcz sporów między małżonkami co do sposobu zadysponowania składnikiem majątkowym jest oczywistością, lecz ich zaistnienie nie sprawia, że działanie jednego z nich staje się bezprawne, a tym bardziej stanowi przestępstwo (dał temu wyraz ustawodawca właśnie poprzez wprowadzenie w art. 36¹ k.r.o. ww. instytucji sprzeciwu).

Przywłaszczenie może natomiast – co miało miejsce w sprawie niniejszej – dotyczyć zatrzymanej części uzyskanej kwoty, odpowiadającej udziałowi drugiego z małżonków.

Teoretycznie kwota uzyskana ze sprzedaży składnika majątku wspólnego wchodzi co prawda w skład ustawowej wspólności. Jeśli jednak współmałżonek dysponuje nią w taki sposób,

że wyraźnie pozbawia drugiego małżonka możliwości korzystania z tej części majątku, w szczególności, gdy odnosi korzyść, gdyż środki te wedle własnego uznania i na własne cele wydaje lub – jak oskarżona – lokuje w taki sposób, że stają się niedostępne dla kogokolwiek innego (np. na odrębnym koncie bankowym), to de facto, nie wchodzą one w skład majątku wspólnego, lecz drugiemu małżonkowi pozostaje jedynie roszczenie, którego ewentualna realizacja jest zdarzeniem przyszłym i niepewnym i w tego rodzaju realiach, jak w sprawie niniejszej, winna być traktowana w kategoriach naprawienia szkody¹.

W tej kwestii w pełni trafne jest stanowisko Sądu Rejonowego wyrażone w 3. zdaniu poświęconym ocenie wyjaśnień oskarżonej (uzasadnienie zaskarżonego wyroku na k. 211).

Wniosek		
O zmianę wyroku przez uniewinnienie.	niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		

<p>Nawet uwzględnienie ww. okoliczności nie znosi bezprawności działania w zakresie zadysponowania przez oskarżoną całością kwoty uzyskanej ze sprzedaży pojazdu.</p>			
<p>2.2.</p>	<p>Błędne ustalenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej; 2. przyczyn sprzedaży auta; 3. zachowania pokrzywdzonego (wcześniejszego przelania przez niego na swe konto wspólnych środków); 4. działania oskarżonej na szkodę pokrzywdzonego; 5. zamiaru wyłączenia środków ze sprzedaży z majątku wspólnego. 	<p>częściowo zasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Zarzut, choć chaotycznie sformułowany (myśl zawarta w pkt. 1, 4 i 5 jest w istocie tożsama – sprowadza się do poglądu o braku winy, zaś w tej kwestii aktualna pozostaje argumentacja wyrażona uprzednio w sekcji 2.2.1. niniejszego uzasadnienia), o ile dotyczy wymowy dowodów dot. zwłaszcza kwestii</p>			

„rozliczeń” małżonków,
jest częściowo zasadny.

Oskarżona zbyła samochód za 28.000 złotych i brak podstaw, by ustalić, że świadomie, a zwłaszcza celowo (np. żeby dokuczyć mężowi), zaniżyła cenę. Notabene działałaby wówczas na własną szkodę. O tym, że tego nie uczyniła, świadczą zaś dobitnie złożone na rozprawie zeznania nabywcy, który poniósłszy koszty usunięcia usterek samochodu, oświadczył, że gdyby wcześniej zdawał sobie z ich skali sprawę, nie kupiłby samochodu nawet za tę cenę.

Z drugiej strony oczywistym jest, że każda wycena dokonywana przez biegłego, zwłaszcza ex post, z istoty swej jest szacunkowa. Jeśli zaś, jak w sprawie niniejszej, nie dotyczy konkretnego przedmiotu, gdyż biegły nie badał sprzedanego pojazdu, to ma charakter wręcz abstrakcyjny.

W tym stanie rzeczy ustalenia winny odpowiadać rzeczywistemu przebiegowi dokonanej przez oskarżoną czynności, tj. treści umowy sprzedaży.

Z kolei okoliczności podniesione w pkt. 2 i 3 zarzutu nie ekskulpują oskarżonej ani nie znoszą bezprawności jej działania.

Wniosek		
O zmianę wyroku przez uniewinnienie.	niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wskazane wyżej okoliczności nie wyłączają bezprawności ani zamiaru oskarżonej.		

3. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
3.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
3.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
3.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej		
Oskarżona i pokrzywdzony pozostawali w nasilonym sporze małżeńskim, dotyczącym m.in. kwestii majątkowych i na tym tle oskarżona działała niewątpliwie na szkodę małżonka. Społeczna szkodliwość jej działania była jednak na tyle niewielka, że czyn ten – stosownie do art. 1 § 2 k.k. – nie stanowi przestępstwa. Zważyć zwłaszcza należy, iż działanie jej dotyczyło w rzeczywistości kwoty		

kilkakrotnie niższej niż wskazana w zarzucie aktu oskarżenia, a było niejako (bezprawną co prawda i zawinioną) reakcją na wcześniejsze zachowanie męża, polegające na zadysponowaniu w analogiczny sposób środkami wspólnymi w kwocie około 17.000 złotych (przelew na własne konto, a następnie odmowa zwrotu pieniędzy co najmniej do czasu ustanowienia rozdzielności majątkowej).

Stygmatyzacja oskarżonej (a konsekwentnie, dla zachowania sprawiedliwości, zapewne w przyszłości także aktualnego pokrzywdzonego, w toczącym się przeciw niemu postępowaniu), która zresztą w międzyczasie (notabene w przeciwieństwie do T. M.) naprawiła szkodę, nie jest też niewątpliwie – zważywszy jej dotychczasową drogę życiową – konieczna.

4. Koszty Procesu

Punkt	Przytoczyć okoliczności	
II	Art. 632 pkt 2 K.p.k. w zw. z art. 634 K.p.k. stanowi, iż w razie umorzenia postępowania wydatki ponosi Skarb Państwa.	

5. PODPIS

Artur Achrymowicz	
-------------------	--

1.3. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	1

Podmiot wnoszący apelację	Obrońca		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Skazanie		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej		

	orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

1 Odmienne rozumowanie, tj. przyjęcie, że skoro kwota uzyskana ze sprzedaży, na zasadzie surogacji, wchodzić winna w skład majątku wspólnego, czyli teoretycznie nie doznaje on uszczerbku, to nie może być mowy o jej przywłaszczeniu, zastosowane konsekwentnie w ramach systemu prawa karnego, prowadziłyby do zgoła absurdalnego wniosku, iż np. złodziej nie popełnia przestępstwa, gdyż nie pozbawia przecież pokrzywdzonego prawa własności skradzionej rzeczy.

2 Sformułowanie T. M. „jestem w stanie” zawarte – co przyznał na rozprawie odwoławczej – w jego wyjaśnieniach w sprawie PR 1 Ds. 1023.2020 nie stanowi przyrzeczenia ani obietnicy, a jedynie wskazuje na taką możliwość, jednak bez gwarancji jej realizacji.